

ASSESSMENT OF THE TEMPORARY INCAPACITY OF WORK OF THE EMPLOYEES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Cissa Mariana

Scientific adviser: Deleu Raisa

Hygiene Department, *Nicolae Testemitanu* SUMPh

Background. Monitoring of risk factors at work and the health status of employees are the essential foundations for strengthening and promoting the health of the employed population, through the development of primary prevention measures, early detection of functional changes in the body and occupational diseases. **Objective of the study.** Epidemiological evaluation of morbidity with temporary incapacity for work registered in the Republic of Moldova, with the identification of general trends. **Material and Methods.** A retrospective-descriptive epidemiological study of temporary incapacity for work was performed, registered in the Republic of Moldova, according to the data of the statistical report F-16 ITM/e, as well as the evaluation of the country's economic potential from the perspective of occupational risks. The observation period covers the years 1981-2019. **Results.** The health status of employees in relation to work is determined by working conditions, as well as the duration of exposure. In 2019, the majority of the employed population is employed in agriculture (37.4%), in public administration, education, health and social assistance (19.1%), in HORECA (16.1%), industry (12.2%) and others (10.9%). In total, about 60% had employee status. Over 310000 people (25%) have a working week of 41 hours. The incidence of morbidity through temporary incapacity for work remains high at about 59.3 cases and 883.6 days per 100 employees. There are differences in the morbidity structure of the occupied population compared to the general population **Conclusion.** The existence of differences in the health status of the employed population compared to the general population suggests the contribution of professional factors to the formation and maintenance of the incidence of noncommunicable diseases with multifactorial determination.

Keywords: occupational health, temporary disability, risk factors.

EVALUAREA MORBIDITĂȚII CU INCAPACITATE TEMPORARĂ DE MUNCĂ A SALARIAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA

Cîssa Mariana

Conducător științific: Deleu Raisa

Catedra de igienă, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Monitorizarea factorilor de risc la locul de muncă și a stării de sănătate a angajaților constituie fundamentele esențiale pentru promovarea sănătății muncitorilor, prin dezvoltarea măsurilor de prevenție primară, depistare precoce a modificărilor funcționale a organismului și a bolilor profesionale. **Scopul lucrării.** Evaluarea epidemiologică a morbidității cu incapacitate temporară de muncă (ITM) înregistrate în Republica Moldova, cu identificarea tendințelor generale. **Material și Metode.** S-a efectuat un studiu epidemiologic retrospectiv-descriptiv a ITM, înregistrată în RM, după datele raportului statistic F-16 ITM/e, precum și evaluarea potențialului economic a țării din perspectiva riscurilor profesionale. Perioada de observație cuprinde anii 1981-2019. **Rezultate.** Starea de sănătate a salariaților în relație cu munca este determinată de condițiile de muncă, precum și de durata de expunere. În anul 2019, majoritatea populației ocupate erau angajați în agricultură (37,4%), în administrație publică, învățământ, sănătate și asistență socială (19,1%), în HORECA (16,1%), industrie (12,2%) și alte (10,9%). Per total, circa 60% aveau statutul de salariați. Peste 310 mii persoane (25%) au durata săptămânii de lucru de 41 de ore. Incidența morbidității prin ITM se menține la nivel ridicat de circa 59,3 cazuri și 883,6 zile la 100 salariați. Se constată diferențe în structura morbidității populației ocupate comparativ cu populația generală. **Concluzii.** Existența diferențelor în starea de sănătate a populației ocupate comparativ cu populația generală sugerează contribuția factorilor profesionali la formarea și menținerea incidenței bolilor netransmisibile cu determinare multifactorială.

Cuvinte-cheie: sănătate ocupațională, incapacitate temporară, factori de risc.